

Звіт щодо розвитку системи надання послуг раннього втручання в Чернівецькій області за 2025 рік

На території Чернівецької області центри раннього втручання як окремі установи не створювалися. Розвиток зазначеної системи здійснювався в межах спільного проекту за участю Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) щодо надання фінансової допомоги у вигляді малих грантів для розвитку соціальних послуг, зокрема послуги раннього втручання, що реалізується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 40.

З 2025 року послуга раннього втручання надається в Мамаївській та Чернівецькій територіальних громадах. Зокрема, у Мамаївській громаді послугу впроваджено на базі КУ «Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Допомога життю», де протягом 2025 року її отримали 17 дітей. У Чернівецькій територіальній громаді послуга надається державною реабілітаційною установою обласного підпорядкування – «Буковинський центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Особлива дитина», фахівцями якої у 2025 році було охоплено 12 дітей.

Окрім того, послуга раннього втручання включена за Програмою медичних гарантій медичного обслуговування населення Національної служби здоров'я України до напрямку «Медична реабілітація немовлят, які народилися передчасно та/або хворим, протягом перших трьох років життя».

У 2025 році медична реабілітація немовлят, які народилися передчасно та/або хворим, протягом перших трьох років життя, надавалась на базі відділення медичної реабілітації дітей КНП «Міська дитяча поліклініка» (863 дитини), відділення нейрореабілітації дітей раннього віку ОКНП «Буковинський центр відновного лікування та комплексної реабілітації дітей» (211 дітей), на базі відділення реабілітації та дитячої неврології ОКНП «Чернівецька обласна дитяча клінічна лікарня» (148 дітей), на базі реабілітаційного відділення КНП «Міська поліклініка №1» (49 дітей).

У системі установ соціального захисту населення Чернівецької області реалізацію державної соціальної політики з надання комплексу соціальних, психологічних, медичних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку дітей з інвалідністю здійснює державний реабілітаційний заклад обласного підпорядкування «Буковинський центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Особлива дитина» (далі – установа).

В установі відповідно до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», Порядку надання окремим категоріям осіб послуг із комплексної реабілітації (абілітації) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 31 від 26.07.2018 року (зі змінами) та Положення про установу надаються комплексні реабілітаційні послуги дітям з інвалідністю та дітям раннього віку без інвалідності.

Впродовж 2025 року установою надано послуги раннього втручання 87 дітям віком до 4-х років та їх сім'ям, що включали консультацію батьків/опікунів щодо догляду та організації природного середовища, сприятливого для розвитку дитини, у якої є відставання у фізичному чи/або

розумовому розвитку, у якої є проблеми з психічним здоров'ям та порушення здоров'я, що з високою ймовірністю призводять до затримки розвитку і така дитина належить до групи ризику щодо отримання інвалідності.

Протягом січня-листопада 2024 року фахівці Буковинського центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Особлива дитина» пройшли навчання за курсом «Технологія надання послуги раннього втручання», що проводилося на базі Львівського центру соціальних послуг і реабілітації «Джерело». Водночас фахівці КУ «Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Допомога життю» Мамаївської сільської ради у період січня-лютого 2025 року пройшли онлайн-курс «Вступ до раннього втручання» на базі студії онлайн-освіти EdEra. Додатково у липні-листопаді 2025 року зазначені спеціалісти опанували курс «Технологія послуги раннього втручання та її ключові принципи», організований Ініціативним центром сприяння активності та розвитку громадського почину «Єднання» у співпраці з Українською асоціацією раннього втручання.

У Чернівецькій області функціонує 18 Інклюзивно-ресурсних центрів (далі - ІРЦ), які надають послуги дітям від 2 до 18 років. Відповідно до нового положення про ІРЦ, зазначені установи здійснюють діяльність щодо доступності освітніх послуг з раннього віку дітей шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи (комплексна оцінка) та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу. Станом на 01.01.2026 команд раннього втручання при інклюзивно-ресурсних центрах не має.